

Wymagania edukacyjne. Wiedza o społeczeństwie. Zakres podstawowy – klasy 1-2

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Rozdział 1. Człowiek i społeczeństwo						
Życie społeczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ formy życia społecznego; ▪ potrzeby społeczne; ▪ wartości i normy społeczne; ▪ system aksjologiczny; ▪ kontrola społeczna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady form życia społecznego; ▪ podaje przykłady potrzeb człowieka; ▪ podaje przykłady wartości i norm społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje podstawowe formy życia społecznego: grupa społeczna, zbiorowość, społeczność, społeczeństwo; ▪ podaje przykłady potrzeb człowieka wyższego i niższego rzędu; ▪ wymienia wartości, którymi kieruje się w życiu; ▪ stosuje, np. do opisu sytuacji pojęcia: wartości, światopogląd; ▪ podaje przykłady zwyczajów, praw czy instytucji, za pomocą których sprawowana jest kontrola społeczna; ▪ wymienia podstawowe zasady życia społecznego; ▪ odczytuje z prostych źródeł informacji [tekst narracyjny i normatywny, wykres, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje podstawowe formy życia społecznego; ▪ wyjaśnia, kiedy zbiorowość społeczna może przekształcić się w grupę społeczną; ▪ podaje sposoby zaspokajania potrzeb człowieka; ▪ wyjaśnia pojęcie <i>system aksjologiczny</i>; ▪ porównuje, na podstawie źródeł, wartości afirmowane w różnych grupach/warstwach społeczeństwa polskiego; ▪ wyjaśnia, odwołując się do przykładów, funkcjonowanie podstawowych zasad życia społecznego; ▪ porównuje różne formy sprawowania kontroli społecznej; ▪ wymienia konsekwencje nieprzestrzegania 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje podstawowe formy życia społecznego; ▪ analizuje konsekwencje braku zaspokojenia podstawowych potrzeb człowieka z różnych perspektyw: np. jednostki i społeczeństwa; ▪ omawia czynniki sprzyjające osłabieniu społecznego systemu aksjologicznego oraz konsekwencje tego zjawiska; ▪ wyjaśnia mechanizmy powstawania i konsekwencje negatywnych zjawisk społecznych, np. <i>znieczulicy</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opracowuje i analizuje ankiety dotyczące, np. funkcjonowania człowieka w różnych formach życia społecznego, poziomu zaspokojenia podstawowych potrzeb człowieka i konsekwencji z tym związanych; społecznie akceptowanych wartości.

			tabela, plakat] wartości afirmowane w polskim społeczeństwie.	podstawowych zasad życia społecznego.		
Grupy i role społeczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ grupa społeczna; ▪ działanie w grupie i poza nią; ▪ wpływ grupy na jednostkę; ▪ role społeczne; ▪ postawy wobec nacisku grupy. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady grup społecznych; w tym grup społecznych, do których przynależy. ▪ podaje przykłady ról społecznych; w tym ról społecznych, które pełni; ▪ rozpoznaje postawy konformistyczne; ▪ podaje przykłady postaw pozytywnych i negatywnych społecznie. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje podstawowe rodzaje grup społecznych. ▪ rozpoznaje przykłady postaw i zachowań charakterystycznych dla wybranych ról społecznych, np. rodzica, ucznia; ▪ wymienia cechy grup społecznych; ▪ rozpoznaje czynniki ułatwiające i utrudniające funkcjonowanie w grupie; ▪ rozpoznaje podstawowe postawy jednostki wobec nacisku grupy; ▪ charakteryzuje podstawowe postawy jednostki wobec nacisku grupy. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje czynniki ułatwiające i utrudniające funkcjonowanie w grupie; ▪ wymienia kryteria klasyfikacji grup społecznych; ▪ porównuje rodzaje więzi łączących ludzi tworzących różne grupy społeczne; ▪ wymienia czynniki sprzyjające spójności grup społecznych; ▪ wyjaśnia, dlaczego funkcjonowanie w grupach społecznych sprzyja zaspokajaniu potrzeb człowieka; ▪ przedstawia pozytywne i negatywne aspekty postawy konformistycznej; ▪ porównuje postawy i zachowania charakterystyczne dla poszczególnych ról społecznych; ▪ rozpoznaje konflikty wynikające z pełnienia różnych ról społecznych; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia problemy związane z klasyfikacją grup społecznych; ▪ na wybranych przykładach analizuje wpływ różnorodnych czynników na spójność grup społecznych; ▪ wyjaśnia mechanizmy powstawania konfliktu ról społecznych; ▪ wyjaśnia konsekwencje wynikające z konfliktu ról społecznych; ▪ dostrzega zmienność i ciągłość w postrzeganiu ról społecznych; ▪ ocenia [z różnych perspektyw] sposoby zapobiegania powstawaniu konfliktu ról społecznych; ▪ przedstawia konsekwencje postawy konformistycznej i nonkonformistycznej dla jednostki i społeczeństwa; ▪ przygotowuje i prezentuje argumenty w dyskusji: <i>Współczesna młodzież – karierowicze czy buntownicy?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia różnice w postrzeganiu postaw i zachowań charakterystycznych dla różnych ról społecznych w odmiennych kręgach cywilizacyjnych oraz dawniej i dzisiaj; ▪ przygotowuje i przeprowadza na forum społeczności klasowej/szkolnej dyskusję na zaproponowany temat, dotyczący funkcjonowania współczesnej młodzieży w grupach społecznych i pełnionych przez nią ról społecznych.

				<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady konsekwencji konfliktu ról społecznych; ▪ przedstawia sposoby zapobiegania powstawaniu konfliktu ról społecznych. 		
Socjalizacja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ istota pojęcia socjalizacja; ▪ efekty socjalizacji; ▪ etapy socjalizacji; ▪ agresja w procesie socjalizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe elementy pojęcia <i>socjalizacja</i>; ▪ rozpoznaje przykłady działań/sytuacje sprzyjające procesowi socjalizacji; ▪ podaje przykłady osób i instytucji mających wpływ na proces socjalizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia skutki procesu socjalizacji; ▪ wymienia grupy społeczne mające główny wpływ na proces socjalizacji; ▪ odróżnia socjalizację pierwotną od socjalizacji wtórnej; ▪ wymienia osoby i instytucje mające wpływ na socjalizację pierwotną i wtórną; ▪ wyjaśnia pojęcie: <i>resocjalizacja</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie procesu socjalizacji dla prawidłowego funkcjonowania człowieka w społeczeństwie; ▪ przedstawia skutki zaburzeń/błędów w przebiegu procesu socjalizacji; ▪ porównuje socjalizację pierwotną i socjalizację wtórną; ▪ porównuje wpływ różnych grup społecznych na proces socjalizacji; ▪ przedstawia instytucje i mechanizmy sprzyjające procesowi socjalizacji; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP w odniesieniu do procesu socjalizacji pierwotnej. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia zależności pomiędzy procesem socjalizacji a poszczególnymi fazami rozwojowymi dziecka/człowieka; ▪ wymienia zjawiska cywilizacyjne mające wpływ na proces socjalizacji we współczesnym społeczeństwie polskim; ▪ omawia wpływ agresji na przebieg procesu socjalizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje prezentację dotyczącą trudności socjalizacyjnych występujących w społeczeństwie nowoczesnym, np. współczesnym społeczeństwie polskim; ▪ analizuje przykłady niepowodzeń socjalizacyjnych [przyczyny, skutki].
Rodzina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ powstawanie rodziny; ▪ funkcje rodziny; ▪ typy rodziny; ▪ kondycja współczesnej rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady zadań wykonywanych przez rodzinę; ▪ podaje przykłady praw i obowiązków poszczególnych członków rodziny; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia cechy rodziny jako grupy społecznej; ▪ wymienia funkcje rodziny i podaje przykłady ich realizacji; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia zasady zawierania małżeństwa w prawie polskim; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP w odniesieniu do rodziny; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia wpływ procesów cywilizacyjnych na funkcjonowanie rodzin we współczesnym świecie; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i przeprowadza forum społeczności klasowej/szkolnej debatę/dyskusję dotyczącą, np.

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady problemów związanych z funkcjonowaniem rodziny we współczesnej Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje różne typy rodzin funkcjonujące we współczesnym społeczeństwie polskim; ▪ rozpoznaje podstawowe modele funkcjonowania rodziny i typy współczesnych rodzin; ▪ wymienia podstawowe problemy funkcjonowania rodziny we współczesnej Polsce; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące funkcjonowania rodziny we współczesnym świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje różne modele funkcjonowania rodzin i różne typy rodzin występujące we współczesnym społeczeństwie polskim; ▪ wymienia cechy rodziny tradycyjnej; ▪ przedstawia podstawowe kierunki zmian zachodzące w rodzinach europejskich na przestrzeni dziejów; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące funkcjonowania rodziny we współczesnym świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia pozytywne i negatywne aspekty odchodzenia od tradycyjnego modelu funkcjonowania rodziny; ▪ analizuje wybrane problemy funkcjonowania rodziny we współczesnej Polsce [przyczyny, przejawy, skutki]. 	<p>problemu <i>kryzysu współczesnej rodziny</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje ankietę, oraz wizualizuje i analizuje jej wyniki, dotyczącą, np. poglądów rówieśników na temat typów oraz funkcji rodziny we współczesnym świecie.
Podziały społeczne i stygmatyzacja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ powstawanie stereotypów; ▪ istota procesu stygmatyzacji; ▪ skutki społeczne napiętnowania; ▪ powstawanie podziału na „swoich” i „obcych”. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady stereotypów; ▪ rozpoznaje przykłady stygmatyzacji; ▪ podaje przykłady funkcjonujących w społeczeństwie polskim podziałów na <i>swoich</i> i <i>obcych</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe cechy stereotypu; ▪ podaje przykład <i>pozytywnych</i> i <i>negatywnych</i> stereotypów; ▪ wymienia konsekwencje upowszechniania się stereotypów; ▪ wymienia podstawowe przejawy funkcjonowania podziałów na <i>swoich</i> i <i>obcych</i>; ▪ wymienia podstawowe przyczyny i skutki funkcjonujących 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia mechanizm powstawania negatywnych zjawisk społecznych: uprzedzenie, stygmatyzacja i dyskryminacja; ▪ uzasadnia konieczność przeciwdziałania stygmatyzacji i stereotypizacji; ▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy pojęciami: <i>stygmatyzacja</i> i <i>stereotypizacja</i>; ▪ wymienia przyczyny i skutki negatywnych postaw wobec <i>obcych</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia, z różnych perspektyw, wybrane kampanie społeczne dotyczące przeciwdziałania negatywnym postawom społecznym; ▪ analizuje przykłady negatywnych postaw wobec <i>obcych</i>, stygmatyzacji i stereotypizacji występujących w społeczeństwie polskim [przyczyny, przejawy, skutki]. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i przeprowadza na forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz przeciwdziałania wybranym, negatywnym postawom wobec <i>obcych</i>; ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące negatywnych postaw wobec <i>obcych</i> we współczesnej Polsce, w tym stereotypizacji i stygmatyzacji.

			<p>w społeczeństwie podziałów na <i>swoich</i> i <i>obcych</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje zachowania wynikające z negatywnych postaw wobec <i>obcych</i>; ▪ wymienia sposoby przeciwdziałania negatywnym postawom społecznym; ▪ odczytuj podstawowe dane statystyczne dotyczące problemu dyskryminacji, stygmatyzacji, stereotypizacji, postrzegania <i>swoich</i> i <i>obcych</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje różnice w sposobie postrzegania <i>swoich</i> i <i>obcych</i>. ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące problemu dyskryminacji, stygmatyzacji, stereotypizacji, postrzegania <i>swoich</i> i <i>obcych</i>. 		
Tolerancja i rozwiązywanie konfliktów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nierówne traktowanie „innych”; ▪ walka przeciwko nierównemu traktowaniu „innych”; ▪ istota tolerancji; ▪ sposoby przeciwstawiania się nietolerancji; ▪ istota konfliktu; ▪ sposoby rozwiązywania sytuacji konfliktowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje postawy tolerancji i nietolerancji; ▪ podaje przykłady nierównego traktowania <i>Innych</i>; ▪ podaje przykłady sytuacji konfliktowych; ▪ wymienia podstawowe sposoby rozwiązywania sporów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje podstawowe przyczyny i skutki nietolerancji; ▪ podaje czynniki sprzyjające i utrudniające kształtowanie postaw tolerancji; ▪ podaje przykłady zachowań świadczących o nietolerancji; ▪ rozpoznaje podstawowe postawy wobec konfliktu; ▪ wskazuje podstawowe różnice pomiędzy negocjacjami, mediacją i arbitrażem; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy pojęciami: <i>tolerancja</i> i <i>akceptacja</i>; ▪ podaje sposoby ograniczania czynników wywołujących konflikty społeczne; ▪ porównuje [wskazuje pozytywne i negatywne aspekty] różne postawy wobec konfliktu; ▪ wymienia zasady prawidłowo prowadzonej negocjacji; ▪ uzasadnia konieczność postawy tolerancji; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w sporach dotyczących tolerancji; ▪ uzasadnia dobór sposobu rozwiązywania konfliktu w zależności od rodzaju/cech konfliktu i uczestniczących w nim stron. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stosuje/analizuje/ przedstawia metody kreatywnego rozwiązywania problemów, np. sytuacji konfliktowych, w sytuacjach nietypowych; ▪ przygotowuje i przeprowadza, forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz tolerancji.

			<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy, które powinien posiadać mediator i arbiter.; odczytuj podstawowe dane statystyczne dotyczące postaw wobec konfliktów i zjawiska tolerancji. 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące postaw wobec konfliktów i zjawiska tolerancji. 		
Współczesne społeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> typy społeczeństw; społeczeństwo postindustrialne; społeczeństwo otwarte; społeczeństwo konsumpcyjne; społeczeństwo informacyjne; społeczeństwo masowe; młodzież i współczesne zagrożenia. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady różnych typów społeczeństw; wymienia cechy współczesnego społeczeństwa [otwarte, informacyjne, konsumpcyjne, masowe]. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe cechy różnych typów społeczeństw; rozpoznaje podstawowe typy społeczeństw; rozpoznaje cechy współczesnego społeczeństwa postindustrialnego/informacyjnego [otwarte, informacyjne, konsumpcyjne, masowe]; odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące współczesnego społeczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje różne typy społeczeństw; omawia wpływ przemian gospodarczych na cechy społeczeństw; wyjaśnia istotę cech współczesnego społeczeństwa [otwarte, informacyjne, konsumpcyjne, masowe]; wymienia zjawiska cywilizacyjne mające wpływ na cechy współczesnego społeczeństwa postindustrialnego; analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące współczesnego społeczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia szanse, zagrożenia i wyzwania stojące przed współczesnym społeczeństwem postindustrialnym; buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat współczesnego społeczeństwa postindustrialnego. 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/diskusję dotyczącą szans, zagrożeń i wyzwań stojących przed współczesnymi społeczeństwami postindustrialnymi / współczesną młodzieżą; gromadzi, prezentuje i analizuje informacje na temat wybranych współczesnych społeczeństw: <ul style="list-style-type: none"> - zbieracko-łowieckich, - nomadycznych, - rolniczych.
Rozdział 2. Aktywność obywatelska						
Organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> sektory życia publicznego; organizacje trzeciego sektora: fundacje i stowarzyszenia; organizacje pożytku publicznego; 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe rodzaje organizacji trzeciego sektora życia publicznego [fundacja i stowarzyszenie]; podaje przykłady stowarzyszeń i fundacji 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe cechy organizacji trzeciego sektora; omawia podstawowe cechy społeczeństwa obywatelskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> odszukuje i prezentuje informacje na temat funkcjonowania wybranej organizacji trzeciego sektora; porównuje sposób zakładania 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje znaczenie funkcjonowania organizacji trzeciego sektora życia publicznego dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz popularyzacji

	<ul style="list-style-type: none"> społeczeństwo obywatelskie. 	<ul style="list-style-type: none"> o zasięgu ogólnopolskim; rozpoznaje podstawowe cechy społeczeństwa obywatelskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia formy społecznego wsparcia dla organizacji pożytku publicznego; odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące funkcjonowania organizacji trzeciego sektora i funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> i funkcjonowania fundacji i stowarzyszenia w Polsce; wymienia cechy charakterystyczne organizacji pożytku publicznego; analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące organizacji trzeciego sektora i funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie społeczeństwa obywatelskiego dla prawidłowego funkcjonowania demokracji we współczesnych państwach, w tym w Polsce; buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, np. roli organizacji pozarządowych we współczesnym świecie; kondycji społeczeństwa obywatelskiego we współczesnej Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> wybranej organizacji pozarządowej; aktywnie działa w jednej z organizacji pozarządowych; przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. roli organizacji pozarządowych we współczesnym świecie; kondycji społeczeństwa obywatelskiego we współczesnej Polsce.
Kościoty i związki wyznaniowe	<ul style="list-style-type: none"> istota religii; religia a wyznanie; główne religie i wyznania współczesnego świata; religie i wyznania w Polsce; kościoty i związki wyznaniowe w świetle prawa polskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne religie współczesnego świata wymienia główne religie i wyznania we współczesnej Polsce; podaje podstawowe informacje definiujące pozycję Kościoła rzymskokatolickiego we współczesnej Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>ateizm, kult</i>; wymienia główne kościoły i związki wyznaniowe w Polsce; odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące znaczenia religii / form religijności wśród mieszkańców Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> omawia podstawy prawne wolności religii i sumienia w Polsce; wyjaśnia znaczenie pojęcia: <i>agnostyk</i>; wyjaśnia różnicę pomiędzy pojęciami: <i>religia</i> i <i>wyznanie</i>; wymienia główne ośrodki kultu właściwe dla największych kościołów i związków wyznaniowych w Polsce; analizuje przepisy Konstytucji RP odnoszące się do relacji państwa i kościołów/związków wyznaniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> różnicuje kościoły i związki wyznaniowe w Polsce zgodnie z prawną podstawą ich funkcjonowania; określa pozycję prawną Kościoła katolickiego w Polsce [konkordat]. 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje i przedstawia prezentację dotyczącą wybranego kościoła/związku wyznaniowego w Polsce.

				<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące znaczenia religii / form religijności wśród mieszkańców Polski. 		
Partie polityczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ definicja partii politycznej; ▪ typy partii politycznych; ▪ funkcje i cechy partii politycznych; ▪ finansowanie partii politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia partie polityczne posiadające swoją reprezentację w Sejmie RP; ▪ podaje główny cel istnienia partii politycznych; ▪ wymienia główne cechy demokratycznych partii politycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne funkcje partii politycznych w państwach demokratycznych; ▪ wymienia główne źródła finansowania partii politycznych w Polsce; ▪ omawia pozycję poszczególnych partii politycznych w świetle ostatnich wyborów parlamentarnych w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia główne funkcje i formy aktywności partii politycznych; ▪ wyjaśnia źródła podziału i cechy współczesnych partii lewicowych, centrowych i prawicowych; ▪ analizuje cechy, programy, pozycję głównych partii politycznych obecnych na polskiej scenie politycznej; ▪ porównuje partię polityczną z organizacją pozarządową; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP odnoszące się do zasad funkcjonowania partii politycznych; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące funkcjonowania partii politycznych w Polsce / we współczesnych społeczeństwach demokratycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat sposobów finansowania partii politycznych w Polsce; ▪ dokonuje krytycznej analizy współczesnych podziałów politycznych w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. sposobów finansowania partii politycznych w Polsce.

Kampanie wyborcze	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cechy i cele kampanii wyborczej; ▪ hasła wyborcze; ▪ memy internetowe; ▪ badania opinii publicznej; ▪ funkcje sondaży przedwyborczych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje elementy kampanii wyborczej; ▪ odczytuje podstawowe informacje wynikające z badania opinii publicznej [tabele, wykresy]. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne cele i cechy kampanii wyborczej; ▪ wymienia główne formy przekazu i środki perswazji wykorzystywane w kampaniach wyborczych; ▪ wymienia główne cechy skutecznych haseł wyborczych; ▪ wymienia funkcje badań opinii publicznej dotyczących życia politycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia mechanizm działania <i>społecznego dowodu słuszności</i>; ▪ analizuje sposób przeprowadzania badania opinii publicznej; ▪ wyjaśnia rolę internetu we współczesnych kampaniach wyborczych; ▪ analizuje wybrane elementy kampanii wyborczej, w tym hasła wyborcze i memy internetowe, pod kątem skuteczności, atrakcyjności i zgodności z programem partii politycznej; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące kampanii wyborczych i sondaży przedwyborczych; ▪ porównuje wyniki sondaży przedwyborczych z wynikami wyborów; ▪ podaje przykłady nieetycznego wykorzystania mediów społecznościowych w kampaniach wyborczych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje strategie wybranych partii politycznych w ostatnich kampaniach wyborczych; ▪ analizuje wpływ sondaży przedwyborczych na wynik kampanii wyborczej/wynik wyborów; ▪ wyjaśnia przyczyny różnic pomiędzy wynikami uzyskanymi przez poszczególne ugrupowania polityczne w wyborach a sondażach przedwyborczych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. zasad, które powinny być przestrzegane w kampaniach wyborczych w państwie demokratycznym; ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, badanie opinii publicznej dotyczące, np. preferencji politycznych młodych wyborców.
Media – czwarta władza	<ul style="list-style-type: none"> ▪ współczesna rola mediów; ▪ znaczenie pojęcia <i>czwarta władza</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne środki masowego przekazu we współczesnym świecie; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia cechy współczesnych środków masowego przekazu; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uzasadnia konieczność niezależności mediów w państwie demokratycznym; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, z czego wynika i jakie ma konsekwencje zjawisko 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niezależność mediów; ▪ <i>mediatyzacja</i> polityki i <i>polityzacja</i> mediów; ▪ charakterystyka poszczególnych rodzajów mediów; ▪ etyka mediów i dziennikarzy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne funkcje środków masowego przekazu we współczesnym świecie; ▪ wymienia cechy wybranego środka masowego przekazu. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP odnoszące się do swobody wyrażania poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji; ▪ wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>czwarta władza</i>; ▪ wyjaśnia, na czym polega zasada <i>niezależności mediów</i>; ▪ wymienia główne zasady etyczne dotyczące mediów i dziennikarzy; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące roli środków masowego przekazu. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega zjawisko <i>mediatyzacji polityki</i> i <i>polityzacji mediów</i>; ▪ wyjaśnia pojęcie <i>indoktrynacja</i>; ▪ wymienia najpopularniejsze tytuły prasowe, domeny internetowe, stacje telewizyjne i radiowe we współczesnej Polsce; ▪ przedstawia rolę mediów społecznościowych; ▪ dostrzega przypadki nieetycznego zachowania mediów i dziennikarzy; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące roli i sposobu funkcjonowania środków masowego przekazu. 	<p><i>mediatyzacji polityki</i> i <i>polityzacji mediów</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia zjawisko cenzury i walki z cenzurą w czasach PRL-u; ▪ wyjaśnia przyczyny i przedstawia skutki nieetycznego zachowania mediów i dziennikarzy; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, np. <i>kryzysu dziennikarstwa</i> we współczesnym świecie/Polsce. 	<p>debate/dyskusję dotyczącą, np. <i>kryzysu dziennikarstwa</i> we współczesnym świecie/Polsce;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje wybrane środki masowego przekazu, np. tytuły prasowe, media społecznościowe, stacje radiowe i telewizyjne [sposób finansowania, odbiorcy, program, prezentowane postawy i wartości].
Przekazy medialne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ elementy przekazu medialnego; ▪ rzetelność przekazu medialnego; ▪ zasady bezpiecznego odczytywania przekazów medialnych; ▪ krytyczna analiza przekazu medialnego; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odróżnia opinie od faktów w prostym przekazie medialnym; ▪ wymienia elementy przekazu medialnego; ▪ wymienia najważniejsze zasady bezpiecznego korzystania z mediów. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyodrębnia poszczególne elementy przekazu medialnego; ▪ porównuje informacje na ten sam temat zawarte w różnych, prostych przekazach medialnych; ▪ wyjaśnia pojęcie <i>trolling</i>; ▪ wymienia zasady sprawdzania 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy perswazją a manipulacją; ▪ analizuje różnorodne przekazy medialne pod kątem zastosowanych środków perswazji i manipulacji; ▪ wymienia przyczyny i skutki fake newsów, oraz komunikatów niepełnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przeprowadza krytyczną analizę wybranego przekazu medialnego; ▪ uzasadnia konieczność walki z nierzetelnością przekazów medialnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz świadomego korzystania z mediów.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ techniki medialnej perswazji i manipulacji 		<p>rzetelności przekazu medialnego;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia techniki medialnej perswazji i manipulacji. 	<p>i nierzetelnych w mediach.</p>		
Patologie życia publicznego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ czynniki sprzyjające patologiom życia publicznego; ▪ rodzaje patologii życia publicznego; ▪ charakterystyka poszczególnych patologii życia publicznego; ▪ przyczyny powstawania patologii w życiu publicznym. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje/podaje przykłady korupcji; ▪ podaje przykłady, innych niż korupcja, patologii w życiu publicznym; ▪ wymienia wybrane sposoby przeciwdziałania patologiom życia publicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia rodzaje korupcji; ▪ wymienia czynniki sprzyjające korupcji; ▪ wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>nepotyzm, klientelizm, przestępczość zorganizowana, demagogia, populizm, hejt</i>; ▪ przedstawia sposoby przeciwdziałania patologiom życia publicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uzasadnia konieczność przeciwdziałania zjawisku korupcji i innym rodzajom patologii w życiu publicznym; ▪ wyjaśnia przyczyny i podaje skutki patologii w życiu publicznym; ▪ rozpoznaje przypadki patologii w życiu publicznym; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące patologii w życiu publicznym. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy demagogią a populizmem; ▪ analizuje wybrane rozwiązania prawne pod kątem ich etyczności i skuteczności w walce z patologiami życia publicznego; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje prezentację multimedialną na temat jednego z ruchów społecznych, działających dawniej lub współcześnie, wyrażających sprzeciw wobec patologii w życiu publicznym; ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz konieczności przeciwdziałania patologiom życia publicznego.
Rozdział 3. Organy władzy publicznej w Polsce						
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa Konstytucji RP; ▪ materia prawa konstytucyjnego; ▪ Konstytucja a inne źródła prawa; ▪ preambuła Konstytucji RP; ▪ konstytucyjne zasady ustroju RP; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady spraw regulowanych przez prawo konstytucyjne; ▪ podaje przykłady konstytucyjnych zasad ustroju RP. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje datę uchwalenia obowiązującej Konstytucji RP; ▪ wyjaśnia pojęcie <i>preambuła</i>; ▪ wyjaśnia, czym Konstytucja różni się od innych źródeł powszechnie obowiązującego prawa w Polsce; ▪ wyjaśnia znaczenie zasady: suwerenności /zwierzchnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posługuje się nazwami poszczególnych części jednostki redakcyjnej tekstu Konstytucji; ▪ wyjaśnia znaczenie poszczególnych konstytucyjnych zasad ustroju RP; ▪ analizuje treść preambuły Konstytucji RP; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące Konstytucji RP. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, czego dotyczyły i z czego wynikały nowelizacje obowiązującej Konstytucji RP; ▪ uzasadnia znaczenie poszczególnych konstytucyjnych zasad ustroju RP dla funkcjonowania państwa demokratycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, badanie opinii publicznej dotyczące, np. znajomości konstytucyjnych zasad ustroju RP.

			<p>narodu; republikańskiej formy rządu, demokratycznego państwa prawnego i trójpodziału władzy;</p>			
<p>Formy demokracji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ demokracja bezpośrednia i pośrednia; ▪ formy demokracji pośredniej; ▪ referendum ogólnokrajowe w Polsce; ▪ referendum lokalne w Polsce; ▪ wybory w demokracji; ▪ zasady prawa wyborczego; ▪ systemy wyborcze; ▪ wybory do Sejmu i Senatu RP; ▪ wybory do samorządu terytorialnego w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady form uczestnictwa obywateli w rządzeniu państwem; ▪ podaje przykłady form demokracji pośredniej; ▪ podaje przykłady organów władzy w Polsce powoływanych w drodze wyborów bezpośrednich, ▪ wymienia konstytucyjne zasady wyborcze. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy demokracją bezpośrednią a pośrednią; ▪ wyjaśnia pojęcie: partycypacja obywatelska; ▪ podaje przykłady referendum ogólnokrajowych w Polsce po 1989 roku; ▪ określa, w jakich sprawach może być przeprowadzone referendum ogólnokrajowe i referendum lokalne w Polsce; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące poziomu partycypacji obywatelskiej we współczesnej Polsce; ▪ wymienia konstytucyjne zasady wyborcze; ▪ wyjaśnia znaczenie konstytucyjnych zasad wyborczych; ▪ podaje główne zasady wyborów do Sejmu i Senatu RP. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ określa główne zasady przeprowadzania referendum ogólnokrajowych i lokalnych w Polsce; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące zasad przeprowadzania: <ul style="list-style-type: none"> - referendum ogólnokrajowego i referendum lokalnego w Polsce, - wyborów do Senatu i Sejmu RP; - wyborów do organów samorządu terytorialnego; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> - poziomu partycypacji obywatelskiej we współczesnej Polsce, - wyborów do Sejmu i Senatu RP; - wyborów do organów samorządu terytorialnego; ▪ wyjaśnia główne zasady większościowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie demokracji pośredniej we współczesnej Polsce; ▪ porównuje większościowy i proporcjonalny system wyborczy; ▪ porównuje zasady <ul style="list-style-type: none"> - wyborów do Sejmu i Senatu RP, - wyborów do poszczególnych organów samorządu terytorialnego; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, np. wprowadzenia jednomandatowych okręgów wyborczych w wyborach do Sejmu w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz konieczności zwiększenia poziomu partycypacji obywatelskiej w Polsce; ▪ dokonuje krytycznej analizy referendum ogólnokrajowych przeprowadzonych w Polsce po 1989 roku; ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. wprowadzenia w wyborach do Sejmu w Polsce jednomandatowych okręgów wyborczych; ▪ przygotowuje prezentację na temat wpływu konsultacji publicznych na kształtowanie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej.

				<p>i proporcjonalnego systemu wyborczego;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące różnorodnych form demokracji. 		
Sejm i Senat RP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bikameralizm; pozycja ustrojowa Sejmu i Senatu RP; ▪ funkcje / kompetencje Sejmu i Senatu RP; ▪ kompetencje Zgromadzenia Narodowego; ▪ zasady funkcjonowania Sejmu i Senatu RP; ▪ zasady skracania kadencji; ▪ organy Sejmu i Senatu RP; ▪ zasady podejmowania decyzji w Sejmie i Senacie RP. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główną funkcję Sejmu i Senatu RP; ▪ określa czas trwania kadencji i liczbę członków Sejmu i Senatu RP; ▪ wymienia podstawowe prawa i zadania posłów i senatorów. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne kompetencje/funkcje Sejmu i Senatu RP; ▪ wymienia główne zasady funkcjonowania parlamentu w Polsce; ▪ wyjaśnia, jaka jest struktura Zgromadzenia Narodowego; ▪ wymienia zasady określające większość zwykłą, bezwzględną, kwalifikowaną; ▪ wymienia podmioty decydujące o skróceniu kadencji Sejmu RP; ▪ wyjaśnia pojęcia: <i>mandat poselski/senatorski, kadencja, klub i koło poselskie, immunitet, kworum</i>; ▪ wymienia główne organy Sejmu i Senatu RP; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny pracy Sejmu i Senatu RP. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> - kompetencji Sejmu i Senatu RP; - kompetencji Zgromadzenia Narodowego; - zasad skrócenia kadencji Sejmu; - immunitetu poselskiego; ▪ wymienia główne kompetencje Zgromadzenia Narodowego; ▪ wymienia główne zasady skrócenia kadencji Sejmu RP; ▪ posługuje się w praktyce zasadami określającymi większość zwykłą, bezwzględną i kwalifikowaną; ▪ porównuje immunitet formalny i materialny; ▪ charakteryzuje główne organy Sejmu i Senatu RP; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje pozycję ustrojową Sejmu i Senatu RP - wyjaśnia, na czym polega asymetryczność polskiego parlamentaryzmu; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, np. wprowadzenia w Polsce systemu unikameralnego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. wprowadzenia w Polsce systemu unikameralnego.

				dotyczące Sejmu i Senatu RP.		
Prezydent RP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ model prezydentury w Polsce; ▪ Prezydenci RP [od 1989 r.]; ▪ funkcje i uprawnienia Prezydenta RP; ▪ kadencja Prezydenta RP; ▪ prerogatywy Prezydenta RP i akty urzędowe kontrasygnowane. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje imię i nazwisko aktualnego Prezydenta RP; ▪ określa czas trwania kadencji Prezydenta RP; ▪ wymienia główne zasady wyboru Prezydenta RP; ▪ wymienia przykładowe zadania Prezydenta RP. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne funkcje / kompetencje Prezydenta RP; ▪ wymienia główne zasady wyboru Prezydenta RP; ▪ wymienia Prezydentów RP od 1989 roku; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny działalności Prezydent RP. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje główne funkcje / uprawnienia prezydenta RP; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące <ul style="list-style-type: none"> - kadencji Prezydenta RP i sytuacji, gdy Prezydent RP nie może sprawować swojej funkcji; - funkcji / uprawnień Prezydenta RP; ▪ omawia zasady odpowiedzialności konstytucyjnej Prezydenta RP; ▪ wyjaśnia znaczenie zasady kontrasygnaty; ▪ wyjaśnia znaczenie pojęcia: prerogatywy; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące Prezydenta RP. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia rolę zasady kontrasygnaty; ▪ określa rolę prerogatyw dla pozycji ustrojowej Prezydenta RP; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, np. konieczności wzmocnienia pozycji ustrojowej Prezydenta RP. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. konieczności wzmocnienia pozycji ustrojowej Prezydenta RP.
Rada Ministrów RP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kompetencje Rady Ministrów RP; ▪ skład Rady Ministrów RP; ▪ kompetencje Rady Ministrów RP; ▪ powoływanie Rady Ministrów RP; ▪ kontrola polityczna i konstytucyjna Rady Ministrów RP; ▪ administracja rządu; ▪ służba cywilna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje imię i nazwisko aktualnego Prezesa Rady Ministrów RP; ▪ wymienia główne zasady powoływania Rady Ministrów RP; ▪ wymienia przykładowe zadania Rady Ministrów RP. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia kompetencje Rady Ministrów RP; ▪ omawia skład Rady Ministrów RP; ▪ omawia zasady powoływania Rady Ministrów; ▪ wyjaśnia pojęcie <i>koalicja rządowa</i>; ▪ wymienia podstawowe obszary działania rządu; ▪ wyjaśnia, jaką rolę pełnią wojewodowie; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> - sposobów powoływania Rady Ministrów, - kompetencji Rady Ministrów; - odpowiedzialności politycznej Rady Ministrów i poszczególnych jej członków; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje pozycję ustrojową Rady Ministrów; ▪ wyjaśnia ustrojową rolę Prezesa Rady Ministrów ▪ omawia znaczenie konstruktywnego wotum nieufności; ▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy administracją zespoloną i niezespoloną. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje prezentację na temat funkcji i zakresu działania poszczególnych ministrów wchodzących w skład Rady Ministrów RP.

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia pojęcie <i> służba cywilna</i>; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny działalności Rady Ministrów w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiedzialności konstytucyjnej członków Rady Ministrów; ▪ wymienia sytuacje, w których Prezes Rady Ministrów składa dymisję Rady Ministrów; ▪ porównuje sposoby powoływania Rady Ministrów RP [procedura I, II i III]; ▪ wyjaśnia zasady uchwalania konstruktywnego wotum nieufności; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące rady Ministrów RP. 		
Władza sądownicza	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymiar sprawiedliwości a władza sądownicza; ▪ organy władzy sądowniczej; ▪ sądy powszechne; ▪ sądownictwo administracyjne; ▪ konstytucyjne zasady działania sądów w Polsce; ▪ Sąd Najwyższy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady działań organów władzy sądowniczej; ▪ wymienia organy władzy sądowniczej w Polsce; ▪ podaje przykłady konstytucyjnych zasad działania sądów w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia strukturę sądów powszechnych i administracyjnych w Polsce; ▪ przedstawia główne zadania sądów powszechnych i administracyjnych w Polsce; ▪ wymienia konstytucyjne zasady działania sądów w Polsce; ▪ wyjaśnia zasadę niezależności sądów i niezawisłości sędziów; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia zadania sądów powszechnych w Polsce; ▪ wyjaśnia konstytucyjne zasady działania sądów w Polsce; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące <ul style="list-style-type: none"> - struktury władzy sądowniczej, - zadań organów władzy sądowniczej, - niezawisłości sędziów, - zadań i struktury Sądu Najwyższego; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie Sądu Najwyższego dla funkcjonowania państwa demokratycznego; ▪ przedstawia konstytucyjne gwarancje niezawisłości sędziów; ▪ wyjaśnia znaczenie zasady niezależności sądów i niezawisłości sędziów dla funkcjonowania państwa demokratycznego; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje prezentację na temat struktury i zadań wybranego sądu powszechnego; ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. roli ławników w sądach powszechnych.

			<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne zadania Sądu Najwyższego; odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny funkcjonowania władzy sądowniczej w Polsce. 	dotyczące władzy sądowniczej w Polsce.	np. roli ławników w sądach powszechnych.	
Institucje strzegące praworządności	<ul style="list-style-type: none"> Najwyższa Izba Kontroli; Trybunał Konstytucyjny; Trybunał Stanu; Prokuratura; Instytut Pamięci Narodowej; Rzecznik Praw Obywatelskich 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne organy strzegące praworządności w Polsce; wymienia główne zadanie Trybunału Konstytucyjnego; wymienia główne zadanie prokuratora; podaje przykłady spraw, z którymi może się zwrócić do Rzecznika Praw Obywatelskich. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne zadania Najwyższej Izby Kontroli; wymienia konstytucyjne zadania Trybunału Stanu i Trybunału Konstytucyjnego; wymienia główne organy i zadania prokuratury; wymienia główne zadania Instytutu Pamięci Narodowej, wymienia główne zadania Rzecznika Praw Obywatelskich; odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny stanu praworządności w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia pozycję ustrojową Najwyższej Izby Kontroli; wymienia podmioty kontrolowane przez NIK i określa zakres przeprowadzanych kontroli; omawia skład Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu; wyjaśnia zasady sporządzania indywidualnej skargi konstytucyjnej; analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące struktury, zadań i trybu działania NIK, Trybunału Konstytucyjnego, Trybunału Stanu, prokuratury, IPN, Rzecznika Praw Obywatelskich.; analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące instytucji strzegących 	<ul style="list-style-type: none"> omawia tryb działania Trybunału Konstytucyjnego; wyjaśnia znaczenie Trybunału Stanu i Trybunału Konstytucyjnego dla funkcjonowania państwa demokratycznego; porównuje rolę prokuratora generalnego i prokuratora krajowego. 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację na temat, np. <ul style="list-style-type: none"> - zakresu i wyników wybranej kontroli przeprowadzonej przez NIK; - zadań i aktywności Rzecznika Praw Dziecka; - kryzysu wokół Trybunału Konstytucyjnego w Polsce.

				praworządności w Polsce.		
Samorząd terytorialny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ struktura samorządu terytorialnego w Polsce; ▪ rodzaje zadań samorządu terytorialnego; ▪ źródła dochodów samorządu terytorialnego; ▪ organy stanowiące i wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia szczeble samorządu terytorialnego w Polsce; ▪ wymienia przykładowe zadania gminy; ▪ określa przynależność miejscowości, w której mieszka do poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego; ▪ wymienia organy władzy samorządu terytorialnego w gminie. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia rodzaje zadań samorządu terytorialnego; ▪ wymienia główne źródła dochodów samorządu terytorialnego; ▪ wymienia i omawia zadania organów stanowiących i wykonawczych w gminie; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje poszczególne rodzaje zadań samorządu terytorialnego; ▪ charakteryzuje organy samorządu terytorialnego w powiecie i województwie; ▪ wyjaśnia działanie zasady pomocniczości w strukturach samorządu terytorialnego; ▪ przedstawia ogólne zasady działania form bezpośredniego udziału mieszkańców w podejmowaniu decyzji samorządowych: budżet obywatelski, obywatelska inicjatywa uchwałodawcza; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące struktury, zadań i trybu działania organów samorządu terytorialnego; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące samorządu terytorialnego w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia cechy charakterystyczne, zadania i strukturę miast na prawach powiatu; ▪ ocenia działalność samorządu terytorialnego w Polsce; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat partycypacji obywatelskiej na poziomie lokalnym w Polsce / w swojej gminie. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prezentuje strukturę budżetu swojej gminy [źródła dochodu, wydatki, sposób uchwalania i kontrolowania]; ▪ przygotowuje / organizuje wycieczkę edukacyjną do urzędu gminy, na terenie której znajduje się szkoła; ▪ prezentuje zasady działania budżetu obywatelskiego/ partycypacyjnego w swojej gminie; ▪ przygotowuje propozycję wniosku do budżetu partycypacyjnego swojej gminy; ▪ przygotowuje folder promujący pracę wybranego organu samorządowego na poziomie powiatu lub województwa; ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. partycypacji obywatelskiej na poziomie lokalnym

						w Polsce / w swojej gminie.
--	--	--	--	--	--	-----------------------------

Klasa 2

Wymagania na poszczególne oceny					
Zagadnienia	Konieczne (ocena dopuszczająca)	Podstawowe (ocena dostateczna)	Rozszerzające (ocena dobra)	Dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wykraczające (ocena celująca)
	2	3	4	5	6
Rozdział 1					
Temat lekcji: Normy prawne					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prawa i prawo ▪ normy społeczne a prawo ▪ cechy i budowa norm prawnych ▪ akty prawne i przepisy ▪ podstawa prawna ▪ zasady powoływania się na podstawę prawną ▪ interpretacja przepisów prawnych ▪ zasada „nieznajomość prawa szkodzi” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady norm społecznych, ▪ podaje przykłady aktów prawnych, ▪ wymienia konsekwencje naruszania norm społecznych, w tym norm prawnych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminu „norma społeczna”, ▪ wymienia typy norm społecznych, ▪ podaje przykłady różnych typów norm społecznych, ▪ wyjaśnia, czym się różnią normy prawne od innych typów norm społecznych, ▪ przyporządkowuje do poszczególnych typów norm odpowiednie kategorie oceny zachowania, ▪ wymienia cechy norm prawnych, ▪ uzasadnia konieczność przestrzegania norm prawnych, ▪ wymienia pozytywne aspekty poznawania prawa, ▪ wyjaśnia znaczenie zasady „nieznajomość prawa szkodzi”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przepis <i>Konstytucji RP</i>, z którego wynika obowiązek wskazywania podstawy prawnej, ▪ właściwie posługuje się oznaczeniami jednostek redakcyjnych aktu normatywnego, ▪ wyjaśnia, jakie mogą być konsekwencje łamania zasady „nieznajomość prawa szkodzi”, ▪ odczytuje z różnych źródeł [teksty narracyjne i normatywny, wykres, tabela, plakat] informacje na temat poziomu wiedzy o prawie wśród pełnoletnich Polaków. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między prawem w znaczeniu podmiotowym a prawem w rozumieniu przedmiotowym, ▪ porównuje różne typy norm społecznych, np. z uwzględnieniem źródeł norm, ▪ analizuje budowę normy prawnej, rozpoznając jej poszczególne elementy, ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między aktem prawnym a przepisem prawnym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na wybranych przykładach dokonuje wykładni prawa.
Temat lekcji: Źródła prawa					

<ul style="list-style-type: none"> ▪ podmioty stanowiące prawo ▪ zasięg obowiązywania prawa ▪ podmioty podlegające prawu ▪ źródła prawa stanowionego w Polsce ▪ hierarchia źródeł prawa w Polsce ▪ procedura ustawodawcza ▪ dzienniki urzędowe ▪ okres obowiązywania prawa ▪ zasada „prawo nie działa wstecz” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia organy władzy uczestniczące w procesie stanowienia prawa w Polsce, ▪ podaje źródła prawa stanowionego obowiązyującego w Polsce, ▪ wyjaśnia, na czym polega nadrzędna rola konstytucji w Polsce, ▪ wymienia dzienniki urzędowe [<i>Dziennik Urzędowy, Monitor Polski</i>]. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia zasięg terytorialny i podmiotowy obowiązyującego w Polsce prawa, ▪ wyjaśnia, jak należy rozumieć zasadę „prawo nie działa wstecz”, ▪ odszukuje konkretne źródła prawa w dziennikach urzędowych, ▪ przedstawia hierarchię źródeł prawa powszechnie obowiązyującego w Polsce, ▪ wyjaśnia, na czym polega szczególna moc <i>Konstytucji RP</i>, ▪ wymienia podstawowe etapy procesu legislacyjnego w Polsce i uczestniczące w nim podmioty. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje źródła prawa stanowionego w Polsce – z uwzględnieniem zakresu ich obowiązywania i miejsca zajmowanego przez nie w hierarchii, ▪ wyjaśnia znaczenie terminu <i>vacatio legis</i>, ▪ uzasadnia konieczność stosowania zasady „prawo nie działa wstecz”, ▪ wyjaśnia, jakie są zasady działania Internetowego Systemu Aktów Prawnych, ▪ interpretuje konstytucyjne zapisy dotyczące procesu legislacyjnego w Polsce, ▪ wyjaśnia, jakie są konsekwencje łamania zasady „prawo nie działa wstecz”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega problem „inflacji” prawa w Polsce, ▪ omawia zasady publikowania źródeł prawa w Polsce, ▪ analizuje konstytucyjne zapisy dotyczące ratyfikacji umów międzynarodowych, ▪ omawia hierarchiczny układ źródeł prawa w Polsce, w tym relację między ustawą a ratyfikowaną umową międzynarodową. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przeprowadza ankietę na temat znajomości źródeł prawa powszechnie obowiązyującego w Polsce oraz sposobów ich publikacji – np. w swojej społeczności szkolnej, a także analizuje i udostępnia wyniki wykonanych przez siebie badań. 	
Temat lekcji: Pomoc prawna						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rodzaje prawa ▪ formy pomocy prawnej ▪ instytucje udzielające pomocy prawnej ▪ zawody prawnicze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady organów i instytucji udzielających porad prawnych, ▪ rozpoznaje działania typowe dla następujących zawodów prawniczych: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe rodzaje prawa, ▪ podaje przykłady spraw regulowanych przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne, ▪ wyszukuje informacje na temat dostępnych możliwości uzyskania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia zasady działania Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego, ▪ odszukuje informacje na temat działalności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje zakres działalności adwokatów, radców prawnych i notariuszy, ▪ odszukuje informacje na temat instytucji udzielających pomocy prawnej w jego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i realizuje skierowaną do społeczności szkolnej akcję promującą instytucje udzielające pomocy prawnej w jego miejscowości, gminie lub powiecie. 	

		adwokatów, radców prawnych, notariuszy.	<p>porady prawnej w sytuacjach typowych, podaje, jaki jest zakres działalności adwokatów, radców prawnych i notariuszy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 	organizacji i instytucji udzielających pomocy prawnej w nietypowych sytuacjach [np. poszukujących ludzi zaginionych].	miejsowości, gminie lub powiecie.	
Temat lekcji: Informacja publiczna						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prawo do informacji publicznej ▪ informacja publiczna ▪ sposoby uzyskiwania informacji publicznej ▪ Biuletyn Informacji Publicznej ▪ wnioski o udostępnienie informacji publicznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady spraw, których może dotyczyć informacja publiczna, ▪ podaje przykłady instytucji zobowiązanych do udzielania informacji publicznej, ▪ odszukuje informacje publiczne dotyczące nieskomplikowanych spraw wskazanych przez nauczyciela. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega prawo do uzyskania informacji publicznej, ▪ wskazuje podmioty mogące ubiegać się o uzyskanie informacji publicznej, ▪ wyjaśnia, jakie sprawy obywatel może załatwić dzięki dostępowi do informacji publicznej, ▪ odszukuje proste informacje publiczne, korzystając z usług e-administracji, ▪ wymienia przykładowe informacje udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, ▪ pisze przykładowy wniosek o udzielenie informacji publicznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega transparentność życia publicznego, ▪ wyjaśnia, na czym polega działalność organizacji typu <i>watchdog</i>, i odszukuje informacje na ich temat, ▪ charakteryzuje podstawowe sposoby przechowywania i udostępniania informacji publicznej, ▪ wymienia sytuacje, w których dostęp do informacji publicznej może zostać ograniczony. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ określa, jakie jest znaczenie transparentności życia publicznego dla prawidłowego funkcjonowania państwa i społeczeństwa demokratycznego, ▪ analizuje, jak dostęp do informacji publicznej pomaga obywatelom w rozwiązywaniu problemów w konkretnych sytuacjach z życia codziennego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uzyskuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej informację na temat bieżącej działalności wybranej instytucji lub konkretnego organu władzy w gminie lub powiecie, ▪ wyjaśnia, w jaki sposób pozyskał zaprezentowane informacje. 	
Rozdział 2:						
Temat lekcji: Konstytucyjne prawa człowieka						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prawa i wolności ▪ istota praw człowieka i ich cechy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady praw i wolności człowieka uwzględnionych w <i>Konstytucji RP</i>, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia zasady ogólne dotyczące ochrony praw człowieka wymienionych w <i>Konstytucji RP</i>, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przyporządkowuje konkretne prawa człowieka do odpowiednich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje znaczenie pojęć „prawo” i „wolność”, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje spory światopoglądowe dotyczące wybranych praw człowieka, 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ granice praw człowieka ▪ warunki ograniczania praw człowieka ▪ koncepcja praw jednostki ▪ miejsce praw człowieka w <i>Konstytucji RP</i> ▪ zasady ogólne i katalog praw człowieka w <i>Konstytucji RP</i> ▪ zasady i formy ochrony praw mniejszości narodowych i etnicznych oraz grup posługujących się językiem regionalnym 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady praktycznej realizacji praw i wolności człowieka wymienionych w <i>Konstytucji RP</i>, ▪ podaje przykłady praw przysługujących w Polsce mniejszościom narodowym i etnicznym oraz grupom posługującym się językiem regionalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia prawa człowieka przysługujące mniejszościom narodowym i etnicznym oraz grupom posługującym się językiem regionalnym. 	<p>kategori</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia konstytucyjne warunki, które muszą zostać spełnione, aby można było ograniczyć korzystanie z praw człowieka, ▪ analizuje konstytucyjne prawa człowieka z uwzględnieniem koncepcji praw jednostki [prawa człowieka, prawa obywatela], ▪ analizuje przepisy prawne z <i>Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, jakie miejsce zajmują prawa człowieka w <i>Konstytucji RP</i>, ▪ uzasadnia konieczność ochrony praw przysługujących grupom mniejszościowym, ze szczególnym uwzględnieniem praw mniejszości narodowych i etnicznych oraz grup posługujących się językiem regionalnym, odszukuje i prezentuje informacje na temat praw mniejszości polskiej w wybranych państwach. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje debatę na temat praw człowieka i aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji, ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące wybranego problemu związanego z ochroną praw człowieka.
Temat lekcji: Ochrona praw człowieka w Polsce						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ środki ochrony konstytucyjnych praw i wolności ▪ instytucje i organy władzy chroniące konstytucyjne prawa i wolności ▪ prawo do sądu ▪ prawo do zaskarżenia ▪ prawo do wynagrodzenia za szkodę ▪ skarga konstytucyjna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady konstytucyjnych środków ochrony praw człowieka w Polsce, ▪ wymienia przykłady spraw, z którymi można zwrócić się do Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ podaje przykłady działających w Polsce organizacji, których celem jest obrona praw człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia konstytucyjne środki ochrony praw człowieka w Polsce, ▪ wyjaśnia, na czym polega prawo do: <ul style="list-style-type: none"> - sądu, - zaskarżenia, - wynagrodzenia za szkodę, - złożenia skargi konstytucyjnej, - wystąpienia do Rzecznika Praw Obywatelskich, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje wybrane przypadki łamania praw człowieka, w tym wskazuje, jakie konstytucyjne środki ochrony tych praw były dostępne w omawianych sytuacjach, ▪ określa zakres działalności i uprawnień Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ odszukuje informacje na temat celów szczegółowych oraz form 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje i ocenia działalność wybranych organizacji broniących praw człowieka w Polsce, ▪ wymienia negatywne konsekwencje wynikające z przewlekłości postępowań sądowych w Polsce oraz wskazuje główne przyczyny tego problemu, ▪ analizuje przepisy regulujące zasady korzystania z prawa do: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące działalności np.: <ul style="list-style-type: none"> - Rzecznika Praw Obywatelskich w Polsce, - jednej z organizacji, których celem jest obrona praw człowieka, ▪ jest aktywnym członkiem organizacji broniącej praw człowieka,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prawo do wystąpienia do Rzecznika Praw Obywatelskich ▪ działalność Rzecznika Praw Obywatelskich ▪ organizacje broniące praw człowieka w Polsce 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia przykładowe formy działalności Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ pisze przykładową skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ wymienia podstawowe elementy procedury składania skargi konstytucyjnej, ▪ omawia zakres i formy działalności wybranej organizacji broniącej praw człowieka. 	<p>działania wybranej organizacji broniącej praw człowieka,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, jakie jest znaczenie skargi konstytucyjnej w systemie ochrony praw człowieka w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> - sądu, - zaskarżenia, - wynagrodzenia za szkodę, - złożenia skargi konstytucyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktywnie uczestniczy w działaniach podejmowanych przez organizacje broniące praw człowieka.
Temat lekcji: System strasburski						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ systemy ochrony praw człowieka ▪ Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu ▪ Rada Europy ▪ <i>Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i> ▪ zasady składania skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia instytucje tworzące strasburski system praw człowieka [Rada Europy, <i>Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i>, Europejski Trybunał Praw Człowieka]. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia okoliczności historyczne, które miały wpływ na powstanie systemów ochrony praw człowieka, ▪ podaje podstawowe informacje na temat <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i>, ▪ prezentuje podstawowe informacje na temat strasburskiego systemu praw człowieka [Rada Europy, <i>Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i>, Europejski Trybunał Praw Człowieka], 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia państwa należące do Rady Europy i wskazuje je na mapie, ▪ analizuje przykładowe skargi złożone do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu oraz wybrane wyroki Trybunału, ▪ wyjaśnia znaczenie <i>Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i> dla europejskiego systemu ochrony praw człowieka, ▪ wymienia warunki dopuszczalności skargi do Europejskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia strukturę Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, ▪ ocenia działalność Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące działalności Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.

			<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe zasady składania skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu. 	Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.		
Temat lekcji: Łamanie praw człowieka						
<ul style="list-style-type: none"> formy łamania praw człowieka przyczyny łamania praw człowieka wybitni obrońcy praw człowieka naruszanie praw imigrantów skala łamania praw człowieka na świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady łamania praw człowieka, wskazuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia formy łamania praw człowieka i ilustruje je odpowiednimi przykładami, rozpoznaje przypadki naruszeń praw człowieka opisane w tekstach publicystycznych, wymienia przyczyny łamania praw człowieka, wskazuje i charakteryzuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka, w tym w państwach demokratycznych, porównuje skalę łamania praw człowieka w państwach demokratycznych i niedemokratycznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa skalę łamania praw człowieka w Polsce i na świecie na podstawie zestawień statystycznych oraz raportów organizacji pozarządowych, zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat łamania praw człowieka w wybranym państwie niedemokratycznym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyszukuje i prezentuje informacje na temat dokonań wybitnych postaci działających na rzecz ochrony praw człowieka, np. laureatów Pokojowej Nagrody Nobla, analizuje współczesne zjawiska [polityczne, ekonomiczne, socjalne, kulturowe] zaliczane do przyczyn łamania praw człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> organizuje debatę poświęconą tematowi łamania praw człowieka w państwach demokratycznych i niedemokratycznych oraz aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji, przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące problemu łamania praw człowieka. 	
Rozdział 3						
Temat lekcji: Prawo cywilne						
<ul style="list-style-type: none"> cechy charakterystyczne prawa cywilnego prawa majątkowe i osobiste podział prawa cywilnego w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne, definiuje podstawowe pojęcia z zakresu prawa cywilnego [osoba 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady norm z prawa cywilnego, wyjaśnia, czym się różni zdolność prawna od zdolności do czynności prawnych, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje instytucje przedstawicielstwa ustawowego i pełnomocnictwa, wyjaśnia, na czym polega różnica między <i>Kodeksem cywilnym</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje podział prawa cywilnego obowiązujący w Polsce, interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu cywilnego</i> oraz <i>Kodeksu postępowania cywilnego</i>, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje złożone kazusy z zakresu prawa cywilnego. 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojęcia z zakresu prawa cywilnego [osoba fizyczna, zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych, przedstawicielstwo, pełnomocnictwo] ▪ prawo zobowiązaniowe ▪ prawo rzeczowe ▪ prawo spadkowe ▪ postępowanie cywilne 	<p>fizyczna, powód i pozwany, testament],</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe formy nabycia własności, ▪ wymienia strony postępowania cywilnego i wskazuje przysługujące im prawa, ▪ rozpoznaje podstawowe zasady obowiązujące w postępowaniu cywilnym. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe cechy prawa cywilnego, ▪ właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa cywilnego [zobowiązanie, prawa majątkowe, prawa osobiste, przedstawicielstwo ustawowe, pełnomocnictwo, zobowiązanie, rzecz, własność, spadek, zachówek, dziedziczenie ustawowe], a także rozpoznaje przepisy prawne, w których pojęcia te zostały zdefiniowane, ▪ podaje przykłady praw majątkowych i praw osobistych, ▪ wymienia uprawnienia właściciela rzeczy, ▪ podaje podstawowe zasady dziedziczenia testamentowego, ▪ pisze przykładowy pozew cywilny, ▪ przedstawia przebieg postępowania cywilnego. 	<p>a <i>Kodeksem postępowania cywilnego</i>,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje proste kazusy dotyczące prawa cywilnego, np. prawa spadkowego, ▪ analizuje pod kątem poprawności przykładowy pozew cywilny. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia konstrukcję stosunku cywilnoprawnego określanego jako zobowiązanie, ▪ rozpoznaje typy postępowań cywilnych i je charakteryzuje. 	
Temat lekcji: Prawo rodzinne						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ małżeństwo ▪ zasady zawierania związku małżeńskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia elementy konstytucyjnej definicji małżeństwa, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia przeszkody prawne uniemożliwiające zawarcie małżeństwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego</i>, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje spór społeczny dotyczący: <ul style="list-style-type: none"> - instytucji małżeństwa, - modelu rodziny, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy z zakresu prawa rodzinnego.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prawne przeszkody uniemożliwiające zawarcie małżeństwa ▪ skutki zawarcia małżeństwa ▪ wspólność majątkowa ▪ prawa rodziców i dzieci ▪ władza rodzicielska ▪ obowiązek alimentacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje skutki prawne zawarcia małżeństwa, ▪ wymienia prawa i obowiązki rodziców i dzieci. 	<p>oraz możliwe powody unieważnienia związku małżeńskiego,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa rodzinnego [małżeństwo, wspólnota majątkowa, obowiązek alimentacyjny], ▪ pisze przykładowy wniosek alimentacyjny. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega unieważnienie małżeństwa i wymienia jego konsekwencje prawne, ▪ analizuje pod kątem poprawności przykładowy wniosek alimentacyjny, ▪ analizuje proste kazusy dotyczące prawa rodzinnego. 	<p>- zakresu władzy rodzicielskiej, w tym zajmuje stanowisko wobec omawianego problemu i konstruuje odpowiednie argumenty.</p>	
Temat lekcji: Postępowanie karne						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zasady prawa karnego ▪ etapy postępowania karnego ▪ uczestnicy postępowania karnego ▪ rozprawa w procesie karnym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa karnego [oskarżyciel, oskarżony, przestępstwo, wykroczenie, apelacja], ▪ wyjaśnia znaczenie podstawowych zasad prawa karnego [nie ma przestępstwa bez ustawy, domniemanie niewinności], ▪ wymienia etapy postępowania karnego i jego uczestników. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między <i>Kodeksem karnym</i> a <i>Kodeksem postępowania karnego</i>, ▪ rozpoznaje zastosowanie podstawowych zasad prawa karnego [nie ma przestępstwa bez ustawy, domniemanie niewinności] w przepisach prawnych i wyjaśnia konsekwencje łamania tych reguł, ▪ wymienia strony postępowania karnego [przygotowawczego i procesowego] oraz przysługujące im prawa, ▪ wymienia główne prawa, jakie przysługują ofierze, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje pod kątem poprawności przykładowe zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, ▪ analizuje proste kazusy dotyczące prawa karnego, ▪ interpretuje wybrane przepisy <i>Kodeksu karnego</i> i <i>Kodeksu postępowania karnego</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje przebieg rozpraw [zasady, etapy] prowadzonych w sądzie powszechnym w ramach postępowania cywilnego i postępowania karnego, ▪ porównuje prawa przysługujące poszczególnym uczestnikom postępowania karnego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy z zakresu prawa karnego.

			<p>sprawcy i świadkowi przestępstwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje podstawowe zasady regulujące prowadzenie rozprawy w procesie karnym, ▪ pisze przykładowe zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. 			
Temat lekcji: Prawo administracyjne						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ cechy charakterystyczne prawa administracyjnego ▪ pojęcia z zakresu prawa administracyjnego ▪ administracja publiczna ▪ akty, decyzje i postanowienia administracyjne ▪ postępowanie administracyjne ▪ skarga administracyjna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wskazuje dziedziny życia publicznego regulowane przez prawo administracyjne, ▪ wymienia podstawowe elementy decyzji administracyjnej, ▪ wymienia środki zaskarżenia decyzji administracyjnej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa administracyjnego [administracja publiczna, organ administracji publicznej, akt administracyjny], ▪ wymienia podstawowe cechy prawa administracyjnego, ▪ wymienia etapy postępowania administracyjnego oraz biorące w nim udział podmioty [i innych jego uczestników], ▪ krótko charakteryzuje środki zaskarżenia decyzji administracyjnej, ▪ pisze przykładowe odwołanie od decyzji administracyjnej, ▪ wymienia zadania sądów administracyjnych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje pod kątem poprawności: <ul style="list-style-type: none"> - odwołanie od decyzji administracyjnej, - zażalenie na postanowienie organów administracyjnych, - skargę administracyjną, ▪ analizuje proste kazusy prawne dotyczące prawa administracyjnego, ▪ wymienia przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej, ▪ rozpoznaje rodzaje administracji publicznej, ▪ interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu postępowania administracyjnego</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje różne rodzaje aktów administracyjnych, ▪ porównuje akty administracyjne z aktami normatywnymi, ▪ porównuje decyzje administracyjne z postanowieniami administracyjnymi, ▪ charakteryzuje i porównuje rodzaje postępowań administracyjnych, ▪ porównuje decyzję administracyjną z wyrokiem sądu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy z zakresu prawa administracyjnego. 	

Temat lekcji: Prawo powszechnych ubezpieczeń						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ system ubezpieczeń społecznych ▪ rodzaje ubezpieczeń społecznych w Polsce ▪ Zakład Ubezpieczeń Społecznych ▪ system ubezpieczenia zdrowotnego ▪ Narodowy Fundusz Zdrowia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe prawa przysługujące obywatelom polskim w zakresie opieki społecznej i zdrowotnej, ▪ wymienia instytucje kierujące systemem ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz służbą zdrowia [KRUS, ZUS, NFZ], ▪ rozróżnia ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, ▪ podaje podstawowe zasady korzystania z publicznej opieki zdrowotnej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne zasady i cele funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, ▪ przedstawia specyfikę obowiązkowych i dobrowolnych ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce, ▪ odczytuje z różnych źródeł informacji [tekst narracyjny i normatywny, wykres, tabela] dane dotyczące stanu wiedzy Polaków na temat funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, ▪ wymienia rodzaje ubezpieczeń funkcjonujących w Polsce, ▪ wymienia zadania: <ul style="list-style-type: none"> - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, - Narodowego Funduszu Zdrowia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje proste kazusy dotyczące systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce, ▪ analizuje informacje na temat tego, w jaki sposób Polacy oceniają funkcjonowanie systemu opieki społecznej i zdrowotnej w Polsce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje poszczególne rodzaje ubezpieczeń funkcjonujących w Polsce, ▪ analizuje uwarunkowania mające wpływ na funkcjonowanie systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy dotyczące systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce, ▪ organizuje debatę na temat: <ul style="list-style-type: none"> - ubezpieczeń społecznych w Polsce, - funkcjonowania systemu publicznej służby zdrowia w Polsce, ▪ a także aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji. 	
Temat lekcji: Prawo do opieki społecznej i edukacji						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykluczenie społeczne ▪ ubóstwo ▪ bezrobocie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia problemy społeczne, z którymi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia przykłady wykluczenia społecznego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, jakie uwarunkowania mają wpływ na zjawisko 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje różne formy zwalczania bezrobocia i ocenia ich skuteczność, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje debatę poświęconą: 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opieka społeczna ▪ urzędy pracy ▪ edukacja ▪ kształcenie ustawiczne 	<p>boryka się państwo polskie,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe zasady funkcjonowania systemu opieki społecznej w Polsce, ▪ wymienia podstawowe przyczyny bezrobocia, ▪ podaje podstawowe informacje dotyczące systemu szkolnictwa w Polsce, w tym szkolnictwa wyższego. 	<p>oraz wskazuje jego konsekwencje,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady działań podejmowanych przez państwo polskie w celu ograniczenia bezrobocia i wykluczenia społecznego, ▪ odczytuje z różnych źródeł informacji [teksty narracyjny i normatywny, wykres, tabela] dane dotyczące poziomu i zasięgu bezrobocia oraz wykluczenia społecznego w Polsce, ▪ przedstawia strukturę szkolnictwa w Polsce, w tym szkolnictwa wyższego, ▪ wyjaśnia, w jaki sposób można podnosić swoje kwalifikacje zawodowe. 	<p>wykluczenia społecznego,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje różne rodzaje bezrobocia, z uwzględnieniem specyficznych uwarunkowań oraz konsekwencji społecznych, ekonomicznych, politycznych i kulturowych, ▪ odszukuje i prezentuje informacje na temat działalności urzędu pracy w jego powiecie, ▪ omawia podstawowe zasady funkcjonowania systemu bolońskiego w szkolnictwie wyższym, ▪ przedstawia wady i zalety edukacji zdalnej, ▪ analizuje problemy i uwarunkowania mające wpływ na wybór ścieżki edukacyjnej dokonywany przez młodych ludzi. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje spór społeczny dotyczący zakresu i form funkcjonowania opieki społecznej w Polsce – zajmuje stanowisko w sprawie i konstruuje odpowiednie argumenty, ▪ wymienia zadania Ministra Edukacji Narodowej i kuratorów oświaty, ▪ wymienia formy kształcenia ustawicznego, ▪ planuje i prezentuje swoją indywidualną ścieżkę edukacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - problemom społecznym w Polsce, - funkcjonowaniu systemu edukacji w Polsce, a także aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji, ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> - możliwości i zasad studiowania w wybranym państwie świata, - form wspierania przez państwo polskie osób studiujących za granicą.
Rozdział 4:						
Temat lekcji: Prawo międzynarodowe						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stosunki międzynarodowe ▪ cechy współczesnych stosunków międzynarodowych ▪ cechy charakterystyczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady podmiotów międzynarodowego prawa publicznego, ▪ wymienia przykładowe zasady międzynarodowego prawa publicznego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia formy dwustronnych stosunków międzynarodowych, ▪ podaje cechy współczesnych stosunków międzynarodowych, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na wybranych przykładach wykazuje złożoność i wielopłaszczyznowość współczesnych stosunków międzynarodowych, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odszukuje, analizuje i prezentuje informacje na temat łamania zasad międzynarodowego prawa publicznego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretuje kazusy dotyczące międzynarodowego prawa publicznego.

	<p>międzynarodowego prawa publicznego</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podmioty prawa międzynarodowego publicznego ▪ zasady prawa międzynarodowego publicznego ▪ nieprzestrzeganie zasad prawa międzynarodowego publicznego 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, czym jest międzynarodowe prawo publiczne, ▪ wymienia podmioty międzynarodowego prawa publicznego, ▪ wyjaśnia znaczenie zasad międzynarodowego prawa publicznego [zasady suwerenności, integralności terytorialnej, nienaruszalności granic, nieingerowania w sprawy wewnętrzne państwa, samostanowienia narodów, pokojowego rozstrzygania sporów, powstrzymywania się od groźby użycia siły lub jej rzeczywistego użycia]. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia cechy międzynarodowego prawa publicznego, ▪ na wybranych przykładach analizuje działanie międzynarodowego prawa publicznego. 		
Temat lekcji: Globalizacja						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cechy globalizacji ▪ wpływ podmiotów prawa międzynarodowego publicznego na proces globalizacji ▪ wymiary globalizacji ▪ skutki procesu globalizacji i wynikające z niego wyzwania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady zjawisk wynikających z procesu globalizacji, ▪ podaje przykłady pozytywnych i negatywnych aspektów procesu globalizacji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe aspekty procesu globalizacji, ▪ podaje przykłady zjawisk świadczących o globalizacji w wymiarach politycznym, ekologicznym, ekonomicznym, komunikacyjnym i kulturowym, ▪ wymienia skutki globalizacji w polityce, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega zjawisko określane jako efekt motyla, ▪ na wybranych przykładach wykazuje współzależności występujące między państwami w środowisku międzynarodowym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: <ul style="list-style-type: none"> - wpływu wybranych podmiotów prawa międzynarodowego publicznego na proces globalizacji, - ruchów anty- i alterglobalistycznych, ▪ analizuje spór dotyczący oceny procesu globalizacji – zajmuje stanowisko 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące wybranych problemów i wyzwań wynikających z procesu globalizacji, ▪ organizuje debatę poświęconą zagadnieniom związanym z globalizacją i aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji.

			<p>kulturze i życiu społecznym,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady organizacji międzynarodowych, których działalność ma istotny wpływ na proces globalizacji. 		w sprawie i konstruuje odpowiednie argumenty.	
Temat lekcji: Wybrane problemy międzynarodowe						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ konflikty etniczne [istota, przyczyny, skutki, sposoby rozwiązywania, przykłady] ▪ terroryzm [cechy i rodzaje współczesnego terroryzmu, walka z terroryzmem] 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady współczesnych konfliktów międzynarodowych, ▪ wymienia sposoby rozwiązywania konfliktów etnicznych, ▪ podaje cechy współczesnego terroryzmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia przyczyny, konsekwencje i formy konfliktów etnicznych, ▪ podaje przykłady współczesnych konfliktów etnicznych na obszarze Unii Europejskiej, ▪ właściwie posługuje się terminami „migracje”, „uchodźcy”, „asymilacja”, „grupa etniczna”, „integracja”, ▪ podaje przykłady działań o charakterze terrorystycznym, ▪ wymienia główne współczesne organizacje terrorystyczne, ▪ wymienia metody walki ze współczesnym terroryzmem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „czystki etniczne” i „ludobójstwo”, ▪ charakteryzuje metody walki ze współczesnym terroryzmem, ▪ charakteryzuje wybrany konflikt etniczny na obszarze Unii Europejskiej, ▪ na wybranym przykładzie opisuje metody i formy działania współczesnych organizacji terrorystycznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: <ul style="list-style-type: none"> - współczesnych konfliktów etnicznych, - problemu terroryzmu międzynarodowego [przyczyny, uwarunkowania, konsekwencje, formy, organizacje terrorystyczne, skala zagrożenia, metody przeciwdziałania]. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące wybranych metod i form rozwiązywania współczesnych sporów międzynarodowych. 	
Temat lekcji: Organizacja Narodów Zjednoczonych						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ powstanie ONZ ▪ podstawy działania ONZ 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje cele i zasady funkcjonowania ONZ, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia okoliczności, które 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje działalność wybranych 	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje debatę poświęconą: 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ główne organy ONZ ▪ działania ONZ na rzecz pokoju na świecie ▪ system Narodów Zjednoczonych ▪ operacje pokojowe ONZ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia przykłady działań ONZ na rzecz pokoju na świecie, w tym wybrane misje pokojowe. 	<p>doprowadziły do powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje podstawowe informacje na temat <i>Karty Narodów Zjednoczonych</i>, ▪ wymienia główne organy ONZ i podaje, jakie są ich zadania, ▪ podaje przykłady wyspecjalizowanych organizacji, funduszy, programów i agend Narodów Zjednoczonych. 	<p>agend, organów i organizacji wyspecjalizowanych funkcjonujących w ramach ONZ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: <ul style="list-style-type: none"> - działalności organów, wyspecjalizowanych, organizacji, funduszy, programów i agend Narodów Zjednoczonych, - misji pokojowych ONZ, ▪ ocenia zasadność i skuteczność działań podejmowanych przez ONZ. 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenie pracy ONZ, - wyzwaniom stojącym przed ONZ, a także aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji.
Temat lekcji: Unia Europejska						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ etapy procesu integracji europejskiej ▪ państwa członkowskie Unii Europejskiej ▪ prawo Unii Europejskiej ▪ strefa Schengen ▪ strefa euro ▪ obowiązujące akty prawa pierwotnego Unii Europejskiej ▪ zasady i obszary funkcjonowania Unii Europejskiej ▪ instytucje i organy Unii Europejskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje główne zasady i obszary funkcjonowania Unii Europejskiej, ▪ wymienia główne organy i instytucje Unii Europejskiej, ▪ podaje korzyści wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej dla polskich obywateli, ▪ podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia podstawowe uwarunkowania mające wpływ na proces integracji europejskiej, ▪ wymienia państwa należące współcześnie do Unii Europejskiej i wskazuje je na mapie, ▪ wymienia obowiązujące akty prawa pierwotnego Unii Europejskiej, ▪ wymienia prawa przysługujące obywatelom Unii Europejskiej, ▪ wymienia główne organy i instytucje Unii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między prawem pierwotnym a prawem wtórnym Unii Europejskiej, ▪ omawia obszary funkcjonowania Unii Europejskiej, ▪ odczytuje z różnorodnych źródeł [teksty narracyjny i normatywny, wykres, tabela] informacje dotyczące społecznej oceny członkostwa Polski w Unii Europejskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia główne etapy procesu integracji europejskiej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - utworzone organizacje i zawarte traktaty, - sposób funkcjonowania wspólnot europejskich i zakres współpracy państw członkowskich na poszczególnych etapach, - państwa, które przystąpiły do wspólnot europejskich, ▪ porównuje zasięg terytorialny Unii Europejskiej, strefy Schengen i strefy euro, ▪ charakteryzuje poszczególne źródła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odszukuje i prezentuje, np. na forum społeczności szkolnej, informacje na temat funduszy Unii Europejskiej i ich wykorzystania w Polsce oraz w najbliższych państwach członkowskich, ▪ dokonuje krytycznej analizy zagadnień dotyczących członkostwa Polski w Unii Europejskiej, ▪ zbiera i prezentuje informacje na temat sporu społecznego dotyczącego oceny polskiego członkostwa w Unii Europejskiej,

	<ul style="list-style-type: none"> prawa obywatela Unii Europejskiej korzyści z członkostwa w Unii Europejskiej 		Europejskiej [Komisję Europejską, Radę Europejską, Parlament Europejski, Radę Unii Europejskiej i Trybunał Sprawiedliwości UE].		prawa pierwotnego Unii Europejskiej.	<ul style="list-style-type: none"> organizuje debatę poświęconą wybranym problemom związanym z funkcjonowaniem Unii Europejskiej oraz aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji.
Temat lekcji: Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego						
	<ul style="list-style-type: none"> geneza i cele NATO organy NATO państwa członkowskie NATO działania NATO na rzecz pokoju na świecie USA w strukturach NATO 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne cele i zadania NATO, podaje rok wstąpienia Polski do NATO. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia okoliczności, które doprowadziły do powstania Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego, wymienia główne organy NATO, wymienia państwa należące do NATO i wskazuje je na mapie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje z różnych źródeł [tekst narracyjny i normatywny, wykres, tabela] informacje dotyczące oceny: <ul style="list-style-type: none"> - działalności NATO na rzecz światowego pokoju, - członkostwa Polski w NATO, - wpływu NATO na pozycję Stanów Zjednoczonych Ameryki w świecie, określa i ocenia rolę Stanów Zjednoczonych Ameryki w strukturach NATO. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia stosunki NATO z Federacją Rosyjską, charakteryzuje główne organy NATO, zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: <ul style="list-style-type: none"> - roli NATO w budowaniu pokoju na świecie, - przebiegu wybranych operacji wojskowych NATO. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonuje krytycznej oceny wybranych aspektów działalności NATO, organizuje debatę poświęconą wybranym aspektom funkcjonowania NATO i aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji, odszukuje i prezentuje, np. na forum społeczności szkolnej, informacje na temat członkostwa Polski w NATO.
Temat lekcji: Służby zagraniczne Polski						
	<ul style="list-style-type: none"> istota i cele polityki zagranicznej dyplomacja placówki dyplomatyczne i ich zadania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zadania ambasadorów i konsulów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> właściwie postępuje się terminami „polityka zagraniczna”, „racja stanu”, „dyplomacja publiczna”, „misja dyplomatyczna”, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> na przykładzie wybranych placówek dyplomatycznych RP przedstawia zadania ambasad i konsulatów, wymienia priorytety polskiej polityki zagranicznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia główne inicjatywy międzynarodowe, w które angażuje się państwo polskie [np. Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski, Trójmorze]. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> odszukuje w różnych źródłach informacje na temat działalności polskich placówek dyplomatycznych w wybranych państwach świata.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ambasady i konsulaty ▪ działalność polskiej dyplomacji		<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia sprawy, które obywatel polski może załatwić w konsulatach.			
--	--	--	---	--	--	--